DERS TANITIM ve UYGULAMA BİLGİLERİ

Dersin Adı	Kodu	Yarıyıl	T+U+L (saat/hafta)	Türü (Z / S)	Yerel Kredi	AKTS
Yerinden Edilmiş Topluluklar & Yüksek Öğretimin Değişen Küresel Dinami	PSIR 362	Bahar	03+00+00	Seçmeli	3	5

Akademik Birim:	Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler
Öğrenim Türü:	Örgün Eğitim
Ön Koşullar	Yok
Öğrenim Dili:	İngilizce
Dersin Düzeyi:	Lisans
Dersin Koordinatörü:	- -
Dersin Amacı:	Güncel verilere göre yerinden edilmiş kişi sayısı — mülteciler, sığınmacılar, ülke içinde yerinden edilmişler ve vatansızlar dahil — 117.3 milyona ulaşmıştır. Bunların 30.4 milyonu "mülteci" statüsündedir ve mültecilerin yarısından fazlası 18 yaşın altındadır. Bu ders, mültecilerin yükseköğretime erişimine ilişkin küresel, bölgesel ve ulusal dinamikleri incelemektedir. Politika analizi, vaka çalışmaları ve yeni program tasarımları aracılığıyla öğrenciler; bu alandaki yapısal engelleri,olası fırsatları ve eğitimde hak temelli yaklaşımları değerlendirecektir. İlgili tarihsel arka plan ile mevcut hukuki, sosyal ve politik düzenlemelere ilişkin kısa bir girişin ardından, ders Kenya, Malezya, Endonezya, Tayland, ve Türkiye'de yaşayan yerinden edilmiş topluluklara, ayrıca ABD, Birleşik Krallık, Avustralya ile Yeni Zelanda'ya yeni yerleşmiş mültecilere yönelik oluşturulan eğitim programlarına odaklanacaktır. Ders kapsamında yüksek öğretim hakkı evrensel insan hakları bildirgesi çerçevesinde tanımlanacak, bu doğrultuda oluşturulan politikaların kültürlerarası diyaloğa yaptığı ve uzun vadede yapacağı katkıların boyutu incelenecektir.
Dersin İçeriği:	• Zorunlu göçe dair güncel anlatılar/ terminoloji/ data • Küresel yükseköğretim eğilimleri uygulamaları -Evrensel İnsan Hakları temelinde eğitim • Dünya genelinde kentsel alanlarda ve kamplarda yaşayan mülteciler için oluşturulan mevcut yükseköğretim diploma programları • Medya için yeni anlatı arayışları • Toplumsal/kamusal söylemin dönüşümü için savunuculuk çalışmaları • Uzaktan öğrenme/diploma programlarına yönelik yenilikçi öneriler ve öngörüler
Dersin Öğrenme Çıktıları (ÖÇ):	• **1-** Zorunlu nüfus hareketliliğiyle ilgili temel hukuki terimleri, kavramları ve yaklaşımları tanımlamak. • **2-** Yükseköğretimdeki küresel eğilimleri analiz etmek ve yorumlamak. • **3-** Dünyanın çeşitli bölgelerinde yerinden edilmiş topluluklar için tasarlanmış mevcut yükseköğretim diploma programlarını karşılaştırmak. • **4-** Yerinden edilmiş topluluklar için yükseköğretimde yeni yaklaşımlar geliştirebilecek düzeyde temel bir kavrayış sergilemek. • **5-** Alternatif diploma programlarının oluşturulması sürecine katkıda bulunmak.
Dersin Öğrenme Yöntem ve Teknikleri	Öğretim elemanı derslerde PowerPoint sunumları yapacak, haftalık konu başlıkları ve okumalara ilişkin grup tartışmalarını yönlendirecektir. Sonrasında grup tartışmalarının değerlendirilmesi amacıyla sınıf içi diyaloğu yönetecektir. Bazı haftalar dünyanın farklı ülkelerinden konuk konuşmacı ve öğrenciler bu tartışmalara canlı olarak bağlanacaklardır.. Öğrenciler dönem başında belirlenen spesifik bir proje üzerinde çalışıp, 3 dakikalık bir sunum hazırlayıp, bu sunumu yazılı ve görsel olarak öğretim elemanı ile paylaşacaklardır. Öğretim elemanı bu süreçte öğrencilerle birebir yönlendirme toplantıları yapacaktır. Öğrencilerin performansı proje, sınıf içi katılım, haftalık küçük sınavlar, tartışmalar gibi çoklu araçlarla dönem boyunca değerlendirilecektir.

HAFTALIK PROGRAM

Hafta	Konular	Ön Hazırlık
1	Giriş: Terimler, İstatistikler ve Yanlış Yansıtımlar	"Mid-Year Trends 2025" UNHCR Report: https://www.unhcr.org/mid-year-trends

2	Yükseköğretimde Küresel Görünüm & BM'nin 15by30 Gündemi	Generative AI in Higher Education: A Global Perspective of Institutional Adoption Policies and Guidelines by Yueqiao Jin et al. (2024) Jin, Y., Aman, M. A., Kasiyanto, S., & Qu, Y. (2024). Generative AI in higher education: A global perspective of institutional adoption policies and guidelines. Discover Education, 3, Article 31. https://doi.org/10.1186/s44217-024-00155-8
3	Engeller, Süper-Dezavantaj, Toplumsal Cinsiyet, Irk ve Kesişimsellik	Morrice, L. (2025). Racialised borders in refugee access to Higher education in the UK: post-colonial logics in contemporary borders and bordering practices (Version 1). University of Sussex.https://hdl.handle.net/10779/uos.28533494.v1 The Urgency of Intersectionality, Kimberle Crenshaw, TED https://www.youtube.com/watch?v=akOe5-UsQ2o
4	Ülke Profilleri I: Malezya, Endonezya ve Tayland	Opening Universities for Refugees, Gul Inanc, TEDx https://www.youtube.com/watch?v=8vkAAw1Qkw4 Country reports www.initiativeour.org Chapman, J. M., Duncan, R. C., Carson, J. K., & Birtwell, J. J. (2022). A multi-stakeholder approach to connecting and equipping refugees for tertiary education in Malaysia: The CERTE Bridge Course. In G. Inanc & T. Lewis (Eds.), Forced Displacement and NGOs in Asia and the Pacific (pp.160-176). Routledge.
5	Ülke Profilleri II: UK, Avustralya ve Yeni Zelanda	Country reports www.initiativeour.org Perales, F., Kubler, M., Xiang, N., & Tomaszewski, W. (2021). Understanding access to higher education amongst humanitarian migrants in Australia. National Centre for Student Equity in Higher Education (NCSEHE), University of Queensland. https://www.ncsehe.edu.au/app/uploads/2021/03/Perales_UQ_HumanitarianMigrants_FINAL.pdf
6	Ülke Profilleri III: ABD	Abdo, D. (2023). Teaching tragedy: Toward a pedagogy of accountability — The Every Campus a Refuge model. B. Murray, M. Brill-Carlat, & M. Höhn (Eds.), Migration, displacement, and higher education: Now what? (pp. 185–193). Palgrave Macmillan. https://doi.org/10.1007/978-3-031-12350-4_15
7	Ülke Profilleri IV: Türkiye	Topaloğlu, H., & Özdemir, M. (2020). Mültecilerin eğitime erişmeleri sürecinde yaşadıkları sorunlar ve sosyal içerilme beklentileri. Turkish Studies, 15(3), 2033-2059. https://doi.org/10.29228/TurkishStudies.42697
8	Ülke Profilleri V: Kenya	Giles, W. (2018). The Borderless Higher Education for Refugees Project: Enabling refugee and local Kenyan students in Dadaab to transition to university education. Journal on Education in Emergencies, 4(1), 164-184. https://hdl.handle.net/2451/42485
9	Mülteci Öğrencilerin Sesleri	UNHCR. (2019). Refugee student voices: DAFI annual report 2018 – Refugee students and higher education. United Nations High Commissioner for Refugees. https://www.unhcr.org/sites/default/files/legacy-pdf/5d7f61097.pdf
10	Toplum Temelli Katılımcı Projelerde Etik Yaklaşım	Centre for Asia Pacific Refugee Studies (CAPRS) & R-SEAT. (2023). Guidelines for co-produced research with refugees and

		other people with lived experience of displacement. University of Auckland. https://cdn.auckland.ac.nz/assets/arts/research/our-research/caprs/CAPRS_RSEAT_Guidelines-for-Co-Produced-Research.pdf
11	Geniş Toplum Katılımı & Savunuculuk I	Welcome Packet, Certificate in advancing the role of community stakeholders in refugee integration, Training overview, Workbook, 2023, ECAR
12	Geniş Toplum Katılımı & Savunuculuk II	Grabska, K., & Clark-Kazak, C. R. (Eds.). (2022). Pp 29-55 Documenting displacement: Questioning methodological boundaries in forced migration research. McGill-Queen's University Press. https://doi.org/10.1515/9780228009498
13	Risk Altındaki Akademisyenler	Promoting Higher Education Values, A guide for Discussion, Scholars at Risk, 2025
14	Gelecek, Göç ve 21. yy'da Üniversitelerin Yeni Sorumlulukları	Pérez-Segura, V (2025). The elusive climate migrant: Symbolic geographies in comparative migration studies. Comparative Migration Studies, 13, Article 89. https://doi.org/10.1186/s40878-025-00489-1

Kadir Has Üniversitesi'nde bir dönem 14 haftadır, 15. ve 16. hafta sınav haftalarıdır.

ZORUNLU ve ÖNERİLEN OKUMALAR

"Mid-Year Trends 2025" UNHCR Report: https://www.unhcr.org/mid-year-trends

Jin, Y., Aman, M. A., Kasiyanto, S., & Qu, Y. (2024).
Generative AI in higher education: A global perspective of institutional adoption policies and guidelines. Discover Education, 3, Article 31. https://doi.org/10.1186/s44217-024-00155-8

Morrice, L. (2025). Racialised borders in refugee access to Higher education in the UK: post-colonial logics in contemporary borders and bordering practices (Version 1). University of Sussex.
https://hdl.handle.net/10779/uos.28533494.v1

The Urgency of Intersectionality, Kimberlé Crenshaw, TED:
https://www.youtube.com/watch?v=akOe5-UsQ2o

Opening Universities for Refugees, Gul Inanc, TEDx:
https://www.youtube.com/watch?v=8vkAAw1Qkw4

Country reports: www.initiativeour.org

Chapman, J. M., Duncan, R. C., Carson, J. K., & Birtwell, J. J. (2022).
A multi-stakeholder approach to connecting and equipping refugees for tertiary education in Malaysia: The CERTE Bridge Course.In G. Inanc & T. Lewis (Eds.),
Forced Displacement and NGOs in Asia and the Pacific (pp.160-176). Routledge.

Perales, F., Kubler, M., Xiang, N., & Tomaszewski, W. (2021).
Understanding access to higher education amongst humanitarian migrants in Australia.
National Centre for Student Equity in Higher Education (NCSEHE), University of Queensland.
https://www.ncsehe.edu.au/app/uploads/2021/03/Perales_UQ_HumanitarianMigrants_FINAL.pdf

Abdo, D. (2023). Teaching tragedy: Toward a pedagogy of accountability — The Every Campus a Refuge model.
In B. Murray, M. Brill-Carlat, & M. Höhn (Eds.),
Migration, displacement, and higher education: Now what? (pp. 185–193).
Palgrave Macmillan.
https://doi.org/10.1007/978-3-031-12350-4_15

Topaloğlu, H., & Özdemir, M. (2020).
Mültecilerin eğitime erişmeleri sürecinde yaşadıkları sorunlar ve sosyal içerilme beklentileri.
Turkish Studies, 15(3), 2033-2059.

https://doi.org/10.29228/TurkishStudies.42697

Giles, W. (2018).
The Borderless Higher Education for Refugees Project: Enabling refugee and local Kenyan students in Dadaab to transition to university education.
Journal on Education in Emergencies, 4(1), 164-184.
https://hdl.handle.net/2451/42485

UNHCR. (2019).
Refugee student voices: DAFI annual report 2018 – Refugee students and higher education.
United Nations High Commissioner for Refugees.
https://www.unhcr.org/sites/default/files/legacy-pdf/5d7f61097.pdf

Centre for Asia Pacific Refugee Studies (CAPRS) & R-SEAT. (2023).
Guidelines for co-produced research with refugees and other people with lived experience of displacement.
University of Auckland.
https://cdn.auckland.ac.nz/assets/arts/research/our-research/caprs/CAPRS_RSEAT_Guidelines-for-Co-Produced-Research.pdf

Grabska, K., & Clark-Kazak, C. R. (Eds.). (2022). pp. 29-55
Documenting displacement: Questioning methodological boundaries in forced migration research.
McGill-Queen's University Press.
https://doi.org/10.1515/9780228009498

Scholars at Risk. (2025).
Promoting Higher Education Values: A Guide for Discussion.

Pérez-Segura, V. (2025).
The elusive climate migrant: Symbolic geographies in comparative migration studies.
Comparative Migration Studies, 13, Article 89.
https://doi.org/10.1186/s40878-025-00489-1

DİĞER KAYNAKLAR

UNHCR, UNRWA, IOM websiteleri- haftalık ziyaret

DEĞERLENDİRME SİSTEMİ

Yarıyıl İçi Çalışmaları	Sayı	Katkı Payı (%)
Proje	1	30
Ara Sınavlar/Sözlü Sınavlar/Kısa Sınavlar	13	70
Total:	**14**	**100**

İŞ YÜKÜ HESAPLAMASI

Etkinlikler	Sayısı	Süresi (saat)	Toplam İş Yükü (saat)
Ders Saati	14	3	42
Arazi Çalışması	1	6	6
Dersle İlgili Sınıf Dışı Etkinlikler	13	3	39
Ara Sınavlar/Sözlü Sınavlar/Kısa Sınavlar	13	3	39
Toplam İş Yükü (saat):			**126**

1 AKTS = 25 saatlik iş yükü

PROGRAM YETERLİLİKLERİ (PY) ve ÖĞRENME ÇIKTILARI (ÖÇ) İLİŞKİSİ

#	PY1	PY2	PY3	PY4	PY5	PY6	PY7	PY8	PY9
OC1									
OC2									
OC3									
OC4									
OC5									

Katkı Düzeyi: 1 Düşük, 2 Orta, 3 Yüksek